

El guardià dels mots

MARINA PALLÀS CATURLA
Periodista

Crítica

Novel·la. L'escriptor Manel Ollé publica un nou llibre que salvaguarda paraules i lèxic que estan a punt de desaparèixer

O nada Edicions acaba de publicar *El viatge dels novençans*, el nou llibre del professor i escriptor Manel Ollé (Ulldecona, 1954, però afincat a Tortosa des de fa molts anys). Es tracta de la segona part de la trilogia iniciada fa cinc anys amb *L'escamot de la nit serrada* (Onada Edicions, 2018), una novel·la que va tenir una molt bona acollida entre els lectors.

En aquest segon volum, reapareixen molts dels personatges i dels paisatges que ja formen part de l'imaginari literari d'Ollé. El personatge Lluç de l'Aladrac, el protagonista, torna a prendre vida entres les pàgines d'aquesta segona entrega, així com d'altres dels quals el lector anirà descobrint més detalls. Situada en els primers anys de la postguerra i dictadura franquista, l'obra d'Ollé ens torna a endinsar en el seu particular univers amb un nou homenatge a l'amistat. Amb tot, l'escriptor no escriu en clau de ficció tot el temps, sinó que hi plasma realitat i simbolisme a parts iguals.

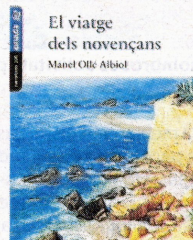
Amb una enorme capacitat descriptiva i narrativa, Manel Ollé fa un esforç per salvaguardar una llengua heretada que està a punt de perdre's (a causa de múltiples motius, entre els quals també la desaparició d'oficis i costums) i que conformava la unitat territorial de l'antic Bisbat de Tortosa, un territori que durant segles ha mantingut tradicions i una història compartida. Així, partint d'una herència rebuda grandíssima i anys d'estudi, Ollé fa un tasca ingent per recollir i plasmar i d'alguna manera immortalitzar l'exuberància de mots i adjectius, frases fetes, sinònims i geosinònims en una evident i generosa mostra d'amor i defensa de la terra.

«Hi ha paraules que només les he sentit un cop a la vida, però ha sigut suficient com per no oblidar-les, i com per recordar qui les va dir i en quin context», valora Manel Ollé. «Un mateix animal o planta pot tenir 15 noms diferents». Per a l'escriptor, en les darreres dècades hi ha hagut un trencament de la transmissió oral «i pot passar que se'ns perden paraules pel camí, quan encara

L'escriptor i mestre Manel Ollé, a Tortosa. FOTO: JOAN REVILLAS

Narrativa

El viatge dels novençans

Autor: Manel Ollé
Editorial: Onada Edicions
Idioma: Català

queden persones d'aquella generació que les usen».

Com també explica l'editor d'Onada Edicions, Miquel Àngel Pradilla, és al lèxic on Ollé en fa una festa: «i és el seu model de llengua, un model territorial fornit del model del lingüista Joan S. Beltran. Ollé es converteix en un guardià dels mots, i no voldríem que estes paraules desapareguessen». La tasca d'Ollé pot ajudar en això, convertint-se també d'alguna manera en «un notari de les paraules», com diu el professor i escriptor Rafael Haro, que va fer la presentació del llibre fa uns dies a la Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa. Haro adverteix de la riquesa lingüística heretada que estem perdent sense l'esforç d'Ollé: «i si perdem les paraules és com perdre les coses».

El llibre es presentarà el proper 13 d'abril a Ulldecona i el 19 d'abril a Amposta.